

718648

GÜNLÜDÜR
08/02/2024

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN M. SATUK BUĞRA KAVUNCU'NUN

7/8648 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

IMF, yapay zekânın küresel istihdama olası etkilerine yönelik “Yapay Zekâ ve İşin Geleceği” başlıklı bir rapor yayımlamıştır. Raporda, yapay zekânın küresel ekonomiyi derinden değiştirmeye hazırlandığı ve bazı yorumcuların bunu yeni bir sanayi devrimine benzettiği belirtilirken, özellikle istihdam piyasasında üretkenliği artırmayı vaat eden yapay zekânın bazı işlerde ise insanların yerini alabileceği kaydedilmiştir. Raporda, yapay zekânın küresel istihdamın yüzde 40’ını etkileyeceği vurgulanırken, çok sayıda gelişen ekonominin daha az sorunlar yaşayabileceği, aynı zamanda yapay zekânın avantajlarından ise daha az faydalanabileceği belirtilmiş, söz konusu durumun, ülkeler arası gelir eşitsizliğini daha da kötüleştirebileceği uyarısına yer verilmiştir. Ayrıca orta seviye çalışanları etkileyen önceki otomasyon dalgalarının aksine, yapay zekânın yarattığı işten çıkarılma risklerinin yüksek ücretli çalışanları da kapsadığı vurgulanmıştır.

Bu bağlamda:

Soru 1- IMF’nin raporunda ifade edilen ve yapay zekânın küresel istihdama etkilerine dair, Türkiye özelinde bir çalışma yapılmış mıdır?

Soru 2- Yapay zekânın Türkiye’deki istihdamı nasıl etkileyeceğine, işsizlik oranlarına dair ciddi bir sonucunun olup olmayacağına dair senaryolar söz konusu mudur?

Soru 3- Hazine ve Maliye Bakanlığı başta olmak üzere diğer ilgili bakanlıklar ve kurumlarla Türkiye’deki muhtemel işsizlik sorununda yapay zekânın etkisi belirlenmiş midir?

Soru 4- Yapay zekânın etkileri dâhilinde, ülkeler arası gelir eşitsizliğinin daha da kötüleşmesi durumunda Türkiye’nin bu süreçten nasıl etkileneceği düşünülmektedir?

Soru 5- Yapay zekâyâ geçiş kapsamında istihdamı tehdit etmeyecek bir uzun vadeli program söz konusu mudur?

CEVAPLAR:

Cevap 1-2-3-4-5- Ülkemizde yapay zekâ alanındaki çalışmalara öncelikli olarak ve yoğun bir şekilde devam edilmektedir. Bu kapsamda, Bakanlığımız ile Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı (CBDDO) iş birliğinde, ilgili tüm paydaşların katkıları alınarak Ulusal Yapay Zekâ Stratejisi (2021-2025) hazırlanmıştır. 31574 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren UYZS ve oluşturulan eylem planı vasıtasıyla, ülkemizin yapay zekâ alanındaki yetkinlikleri ve altyapısı değerlendirilerek bu alandaki öncü ve oyun kurucu ülkeler arasında yer alınması amaçlanmaktadır. Bu strateji ile hâlihazırda küresel ölçekte yaşanmakta olan ve yapay zekâ (YZ) teknolojilerinin beslediği büyük dönüşümden ülkemizin mümkün olduğunca faydalanması amaçlanmaktadır.

Ulusal Yapay Zekâ Stratejisinin 6 stratejik önceliğinden 2 tanesi yeni mesleklerin istihdamda yer alması, mesleklerin dönüşümü ve oluşabilecek istihdam boşluğu hususlarını kapsamakta olup bu öncelikler 9 hedef halinde çalışılmaya devam edilmektedir. İlgili eylemler ise sorumlu kurumlara tayin edilmiştir.

Bunlardan, “YZ Uzmanlarını Yetiştirmek ve Alanda İstihdamı Artırmak” konu başlıklı 1 no.lu Stratejik Öncelik çerçevesinde; YZ uzmanı istihdamının sektörel ihtiyaçlar ve öncelikler doğrultusunda artırılması, üniversitelerin bu alandaki akademik ve teknik kapasitesinin ve eğitim gören öğrenci sayısı ve niteliğinin geliştirilmesi gibi hedefler belirlenmiştir. Bu bağlamda ülkemizde, “Geleceğin İşgücü ve Eğitim” alanlarında yeni yetenek ve beceri farklarının kapanmasını sağlayan çözümlerin ve değerlendirme sistemlerinin geliştirilmesi de öngörülmektedir. “Yapısal ve İş Gücü Dönüşümünü Hızlandırmak” başlıklı 6 no.lu Stratejik Öncelik kapsamında ise; yeni meslekler de göz önüne alınarak, sektörel iş birlikleri ile mevcut işgücüne yönelik eğitim ve sertifikasyon programların yürütülüp uyumun hızlandırılması ve CBDDO tarafından, kamu kurumlarında YZ ve ileri analitik çalışmalarına ivme kazandırmak üzere gerekli ekosistem ve teknik altyapı oluşturulması vb. hedefler yer almaktadır.

Bu çerçevede Bakanlığımız, özellikle dijital dönüşüm hususunda ulusal ve bölgesel programlar vasıtasıyla dönüşümü hızlandırmak ve beceri açığını kapatmak için gerekli teşvik, destek ve eğitim uygulamaları ile öne çıkmaktadır. Ayrıca tüm Bakanlıklarımız, strateji ve yol haritalarında YZ’nin getirdiği ve getireceği etkileri göz önüne alarak güncel tedbir ve politikalara yer vermeye devam etmektedir. Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulunun bu alandaki çalışmaları sürdürülmektedir. İlâveten, ülkemizin istihdam ve mesleklerin dönüşümü alanından sorumlu kurumu olan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımızca yürütülen “Ulusal Genç İstihdam” stratejisi belgesinde YZ ve diğer ilgili faktörlerin istihdama yönelik etkileri için girdiler ve ilgili eylem planı da mevcuttur.

Konuyu biraz daha detaylandırmak gerekirse Bakanlığımızca bu bağlamda, paydaşlarımız ile birlikte, ülkemiz insan kaynağının yeni beceriler kazanmasına ve mevcut becerilerini güncellemesine olanak tanıyan “Sektör Kampüste Programı”, “Yapay Zekâ Uzmanlık Eğitim Programı”, “Dijital Dönüşüm Destek Programı” ve “Dijital Dönüşüm Uzmanlığı Eğitim Programı” gibi programlar tasarlanmıştır. Bunlardan Sektör Kampüste Programı Milli Teknoloji Akademisi çatısı altında, Yapay Zekâ Uzmanlık Eğitim Programı ise Milli Teknoloji Hamlesi çalışmaları doğrultusunda ihtiyaç duyulan nitelikli insan kaynağını yetiştirmek ve geliştirmek amacıyla üniversite ve yüksek lisans öğrencilerine yönelik olarak yürütülmektedir. Dijital Dönüşüm Destek Programı ise, işletme çalışanlarının başta YZ olmak üzere dijital teknolojilerdeki yetkinliğini artırmaya yöneliktir. Bu programların yanı sıra, yine Bakanlığımız koordinasyonunda, yeni nesil öğrenme becerilerini destekleyen “Deneyap Türkiye” projesi başlatılmıştır. Ayrıca, YZ gibi alanları içeren bilgi teknolojilerinde ihtiyaç duyulan istihdamı sağlayabilmek ve mesleki dönüşümleri gerçekleştirebilmek için Hazine ve Maliye Bakanlığı ve BTK tarafından yürütülen eğitim platformları projeleri başarıyla devam etmektedir. Son olarak, YZ’nin Türkiye’deki istihdamı nasıl etkileyeceğine dair Türkiye İş Kurumu tarafından YZ teknolojilerinin meslekleri ve iş yapış şekillerini dönüştürmesi ile ortaya çıkan yeni becerilere olan ihtiyacın belirlenmesi ve mevcut ile aradaki farkın kapatılması için hızlandırma programı oluşturulmasına yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.